Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 328.

Cod: CXLI.

Chartac: 4. Soec: 14. A 7.1.

Comentarius in epistolas.

Commentarius in epistolas a dominica Paschatis usque ad ultimam Pentecostes: Compacturae manus coaeva adscripsit: "Expositio Epistolarum pars estivalis." Initium est: "Expurgate vetus fermentum etc. Quia domino largiente." An unius, et cujus sit authoris difficile est dictu; litterarum enim character varius, et quae post codicis medium occurrunt, undequaqs ex plurium authorum commentariis videntur corrasa. Ad oram inferiorem saepius deprehenditur nota annorum 1393 & 95. apposita festis v.g. S. Martini. Exaltat: S. crucis etc. quibus annis procul dubio, dum ad populum diceret, hoc commentario fuerat usus.

Cod. CXLII.

Chartac: 4. Soec: 15. A 7.2.

S. Bernardi Stimulus amoris.

1a–37b

Stimulus amoris S. Bernardi. In codice nostro S. Bernardo tribuitur; inscriptio enim est: "Incipit stimulus amoris S. Bernardi;" Sed perperam. Habetur quidem inter opera S. Bernardi edit: Mabill: Paris: Fol: 1719. Vol: II. p: 662. Sermo de vita, et pass: Domini, qui sub titulo: Stimulus amoris S. Anselmo a Trithemio, Bellarmino, et ali-

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 329.

„is adscribitur; verum hoc longe diversum a nostro est opus, ut conferenti patebit. Stimulus noster amoris juxta praefationem, quae incipit: Liber iste qui stimulus amoris „in dulcissimum," tribus constat partibus, qua„rum prima incipit," currite gentes undique", et typis impressus legitur inter opp: S. Bona„venturae /: Lugd: 1668 Fol. / T. 7. p: 192. Verum nec huic tuto adjudicari potest, Be„nedictus enim a Cavalesio in Prodromo ad opp: S. Bonaventurae col: 703 Supposititium habet, et compilationem esse autumat F. Hen„rici de Balma Ord: Min: Vide etiam, quae idem in eodem prodromo ex Gersone adfert col: 229.

Henr: de Balma

2.

Tractatus de 7 Sacramentis, seu de officio Sacer„dotis.

38a – 60a

Tractatus de Septem Sacramentis. Titulus est: " Incipit tractatulus parvus pro infor„macione simplicium Sacerdotum de Septem „Sacramentis." In praefatione, quae inci„pit: Quoniam officii Sacerdotalis exerci„tium, se acturum author ait de divinorum officiorum celebratione, de Sacramentorum collatione, et de populi catholici instructio„ne, quibus totum opusculum absolvitur. Primae partis verba initialia sunt: " Septem sunt itaque hore canonice". Idem est opus, quod Kropffius exhibet in Bibl: Mellic: p: 61. et Quetif inter Supposititia S. Thomae collocat.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 330.

Extat in edit: opp: S. Thomae Aquin: Paris: Fol: 1660. T: 20. p: 373, multis tamen saltem quoad verba mutatis.

3

Tractatus de decem praeceptis. 60b–64a

Tractatus de decem praeceptis. Initium est, "Si vis vitam ingredi serva mandata Mt xix Notandum ergo, quod x sunt etc. Cuivis praecepto annexae sunt interrogationes poenitentibus proponendae. Totum compilatio est dictorum, seu sententiarum SS: Patrum de his praeceptis.

4

Glossa de oratione dominica. 64a–67b

Glossa de oratione dominica. Rubrica praemissa est: "Sequitur nunc modicum de oratione Dominica. Initium est: "Thomas de Aq: dicit Pater non Dominus." Nil aliud continet quam congestas SS: Patrum sententias de septem petitionibus orationis dominicae. In fine additur: "Explicit glossa super dominica oratione satis pulcra."

5

De interrogationibus confessariorum. 67b–79b

De interrogationibus confessariorum in poenitentes faciendis, tam conjugatos, quam solutos; item modicum de Baptismo, modicum de forma corporis, et sanguinis (i. e: consecrationis:) modicum de indulgentiarum participatione, et de octo turpitudinibus conjugatorum. Haec omnia breviter ita expediuntur, ut privatis notaminibus a quodam animarum curatore congestis similia videantur.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 331.

6

Liber contra Judæos.

(a) In libris Regum nil tale legitur."

79b – 101b

Liber contra Judæos. In præfatione, quæ post brevem capitulorum elenchum incipit: "Legitur in libro Regum quod rex assuerus (a) spreta Regina Vasti elegit hester" etc. dicit author in præsenti opere dialogum exhiberi judæum inter et Xtianum. "Una, ait, perso,
"na hic loci judei sive heretici, qui autem
"nihil aliud sentit, nisi grossa. Alia est perso,
"na clericus Xtianus et fidelis heresibus re,
"sistens per subtiliora. Intitulatur autem iste
"liber, liber contra judeos, quia agit contra
"eos &c: Caput primum agit de Trinitate,
et incipit: "Judeus autem dicit vos Xtiani" &c.
Hunc librum excipit alius ejusdem argumenti,
qui inscribitur: "Incipit alius libellus inti,
"tulatus contra judeos", ac ejus præfatio in,
"cipit: "Paulisper enim transiens vesperi
"verba sapientum." Cæterum cum opere pri,
"ori maximam partem convenit, ejusdemque
videtur esse authoris mihi adhuc ignoti.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 332.

7

Tractatus de 7 Sacramentis.

101b – 115b

Tractatus de septem Sacramentis. Praefatio brevis incipit: "Ad evidenciam Sacramentorum nove legis." Caput primum inscribitur: "Baptismus valet contra peccatum originale," ejusque verba initialia sunt: "Samaritanus autem appropians vulnerato." Ad calcem additus est elenchus capitulorum.

8

S. Bernardi Soliloquium.

115b – 127b

Soliloquium S. Bernardi. Titulus est: "Incipit Soliloquium S. Bernhardi abbatis, et primo de consideratione quid sit homo in se ipso." Opus ipsum incipit: "Multi multa sciunt, sed se ipsos nesciunt." Satis notum est, sed cuinam tribuendum sit adhuc incertum. Extat inter opera Hugonis de S. Victore, Mogunt: 1617 Fol. T. 2. p. 87. Segg: ubi liber primus de anima dicitur. Ast ipse editor Thomas Gurzonius de Bagnacaballo fatetur hunc librum et in nonnullis codicibus S. Bernardo adscribi, et a phrasi Hugonis discrepare. Reperitur quoque inter opera S. Bernardi Paris. 1719 Fol. curante Mabillonio T. 5. Col 332 sub titulo: Meditationes piissimae de cognitione humanae conditionis, sed a viro docto inter Bernardo aliena rejectum ex rationibus certe non spernendis, imo & de de Hugone authore dicit: Quanquam nec illique esse videantur. Cujuscunque igitur sit foetus

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 333.

parentis, id certum est codicem nostrum et in numero capitulorum a praefatis editionibus differre, et ultimum de gaudio aeterno in il„lis desiderari. Additus est in calce capi„tum elenchus, quem excipiunt nonnulli versus de Sacrificio missae, et alia notata de virtu„tibus.

9

Exempla de vi„tis Patrum. 127b–130b

Exempla de vitis Patrum. Inscriptio est: "In„cipiunt quedam exempla de vitis patrum"; initium: "Quidam Senex habebat a cella sua aquam." Sunt narrationes perbreves ex actibus veterum anachoretarum, aliorumque desumtae, maximam partem nullam fidem merentes.

10

S. Bernardi de 4 gradibus spiritualis exercitii. 130b–132a

S. Bernardi Tractatus de quatuor gradibus spiritualis exercitii. Rubrica praemittitur haec: "Incipit nunc consequenter alius trac„tatus beati Bernhardi de quatuor gradibus spiritualis exercicij." Octo absolvitur capi„tibus, quorum primum hos gradus descri„bens incipit: "Cum die quadam corporali manuum labore occupatus." Reperi hoc opu„sculum in edit: opp: S. Augustini Paris: Fol: 1685 T. 6. in append: pag 163. sub ti„tulo: Scala paradisi. Extat etiam inter ope„ra S. Bernardi Supposititia curante Ma„billonio, Vol. 2. T. 4. p: 324. sub titulo: Scala claustralium, sive tractatus de modo orandi, ubi doctus hic editor sequentia prae„fatur: "In codice ms: Cartusiae Coloniensis Guigoni, /: an Cartusiae majoris Priori quinto tri„

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 334.

" buitur. Extat aliud ejusdem argumenti opuscu-
" lum apud Chiffletium in Manuali Solitariorum
" de quadruplici exercitio cellæ, sub nomine alterius
" Guigonis ad Priorem et Cartusienses Wittehamen-
" ses: ubi quatuor cellæ exercitia explicantur,
" tria quidem prima eadem quæ hic, nempe lectio,
" meditatio, oratio; sed quartum, actio pro contem-
" platione, quæ præfertur in hoc tractatu, cujus
" inscriptio sic se habet in codice Coloniensi."
Hæc Mabillonius. Præsens itaque tractatus, quem
in prædictis editionibus epistola Guigonis ad
Gervasium fratrem præit, passim ab eruditis
Guigo Carthus. Guigoni Carthusiæ majoris Priori, qui obiit
anno 1188, adjudicatur. In codice autem
nostro hæc epistola, uti et maxima pars ca-
pitis octavi, et sequentium desiderantur.

11.

Liber de dictis, et doctrina SS. Liber de dictis, et doctrina Sanctorum. Ti-
tulus, qui simul vices præfatiunculæ subit,
133a–149a est: "Incipit pius libellus, in quo de dic-
" tis Sanctorum et doctrina et maxime Sancti
" thome recollecta sunt quedam comunia
" et grossa pro novis predicatoribus et fratri-
" bus simplicibus quorum capacitas se non ex-
" tendit ad subtilia et majora que etiam
" scire et habere necessarium valde est, et
" in promptu tenere cum sint quasi rudimen-
" ta theologie et frequenter occurrant, et
" seculares de hys plures faciant questiones.
" Sumitur autem principium a gracia, que dat
" esse spirituale" etc. Totum constat capitibus

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 335.

24, quorum primum agit de gratia, et incipit: „Gratia dicitur uno modo bona voluntas". In hoc opusculo continentur non tantum theologica, & moralia, sed etiam historica, chronologica, geographica etc: ut ex prefixo capitum elenchо conspicere licet. Cuius hujus compilationis author sit, mihi adhuc ignotum.

12.

S. Bernardi Tractatus de corpore Christi. 1496–1526

Tractatus S. Bernardi de corpore Christi. Inscriptionem praefert: „Incipit tractatus beati Bernardi de corpore Christi; „operisque initium est: „Pater sanctissime petre audi quid loquatur dominus." Verum interopera S. Bernardi, quae edidit tam genuina, quam spuria Mabillonius, frustra quaeritur; hisitaque, an illis adnumerandus sit, meum non est decidere. Cōtat idem tractatus ms: in cō, dice **XCVI**. n. 6. sed mutilus. In fine addidit librarius: „ffinivi hunc tractatum cum magno tedio quia exemplare incorrectum habui ideo subicit se correccioni."

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 336.

13

Testamenta XII Patriarcharum Roberti Lincoln:

154a–187a

Testamenta XII. Patriarcharum a Roberto Lin, „colniensi Episcopo ex graeco in Latinum transla, „ta. Titulus praemittitur Sequens: „Incipiunt „Testamenta duodecim Patriarcharum trans, „lata de greco in latinum per dominum G, „rosthensem Episcopum. Testamentum primum Ru, „ben de his quae in mundo habuit de cavenda „fornicatione." Operis ipsius initium est: „Trans, „scriptum Ruben quecunqs mandavit filiis „suis priusquam moreretur / In centesimo XXV.° „anno vitae ipsius / post annos duos mortis Josephi „etc. Opus istud sepius prelo submissum ele, „gantissime prodiit cura Cnesti Grabei T. I Spi, „cil: S: Patrum una cum textu graeco, et an „notationibus, quam editionem repetit Fabri, „cius in codice Pseudepigrapho V. T. T. II pag. 496 legg: Caveus Script: eccl: p. 57 Rare de eo fert censuram: "Liber sane inceptis non „vacat, plurimis tamen ethicis praeceptis „iisque melioris quidem notae passim refertus „In eo singuli ex duodecim Jacobi filiis jam, „jam monituri, ad adstantem progeniem de „virtutis alicujus studio, vel vitii fuga verba „facere fingitur, ac istiusmodi praecepta ne, „potibus suis Testamenti vice delegant. De „authore, ejusque aetate inter eruditos non, „dum satis constat. Ante Origenem flore, „isse certum est, a quo citatur in Homilia „in Josuam cita finem. Unde Caveus l.c; „haec testamenta Seculo II exeunte, Dodwellus „vero in litteris ad Grabeum datis Seculo I „condita esse conjecit, quia stilus plane est „hellenisticus, qualis inter ipsa Seculi II initia „in usu esse desiit. Ambo autem in eo conve,

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 337.

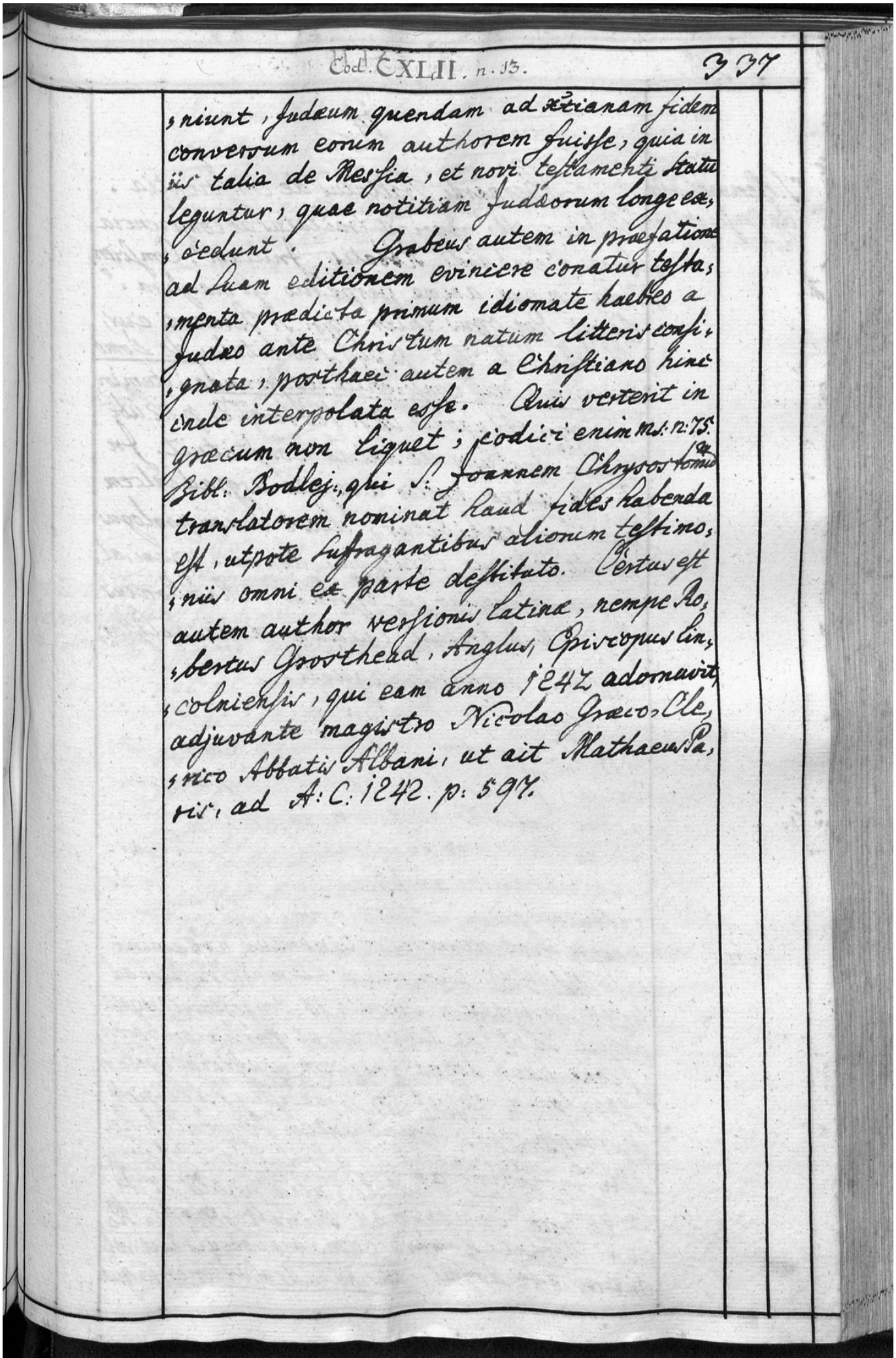

, niunt, Judeum quendam ad xtianam fidem
conversum eorum authorem fuisse, quia in
iis talia de Messia, et novi testamenti statu
leguntur, quae notitiam Judaeorum longe ex-
, cedunt. Grabius autem in praefatione
ad suam editionem evincere conatur testa-
, menta predicta primum idiomate haebreo a
Judaeo ante Christum natum litteris confi-
, gnata, posthaec autem a Christiano hinc
inde interpolata esse. Quis verterit in
graecum non liquet; codici enim ms. n: 75.
Bibl. Bodlej., qui S. Joannem Chrysostomum
translatorem nominat haud fides haberda
est, utpote suffragantibus aliorum testimo-
, niis omni ex parte destitutis. Certus est
autem author versionis latinae, nempe Ro-
, bertus Grosthead, Anglus, Episcopus Lin-
, colniensis, qui eam anno 1242 adornavit,
adjuvante magistro Nicolao Graeco, Cle-
, rico Abbatis Albani, ut ait Mathaeus Pa-
ris, ad A: C: 1242. p: 597.

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 338.

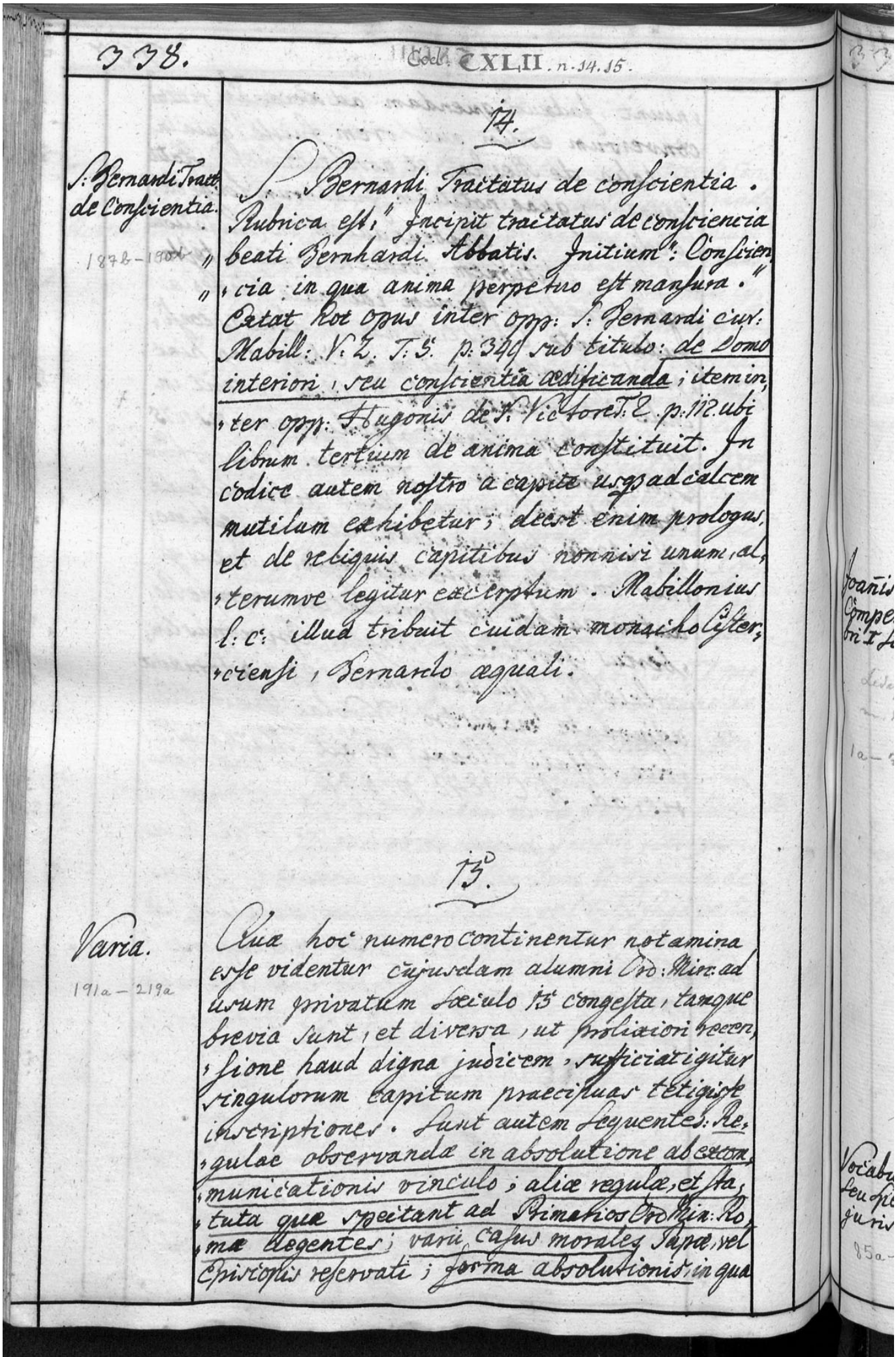

14.

S. Bernardi Tract. de Conscientia.

187b–190b

S. Bernardi Tractatus de conscientia. Rubrica est: "Incipit tractatus de consciencia beati Bernhardi Abbatis. Initium": Conscien-cia in qua anima perpetuo est mansura." Extat hoc opus inter opp: S. Bernardi cur: Mabill: V. 2. T. 5. p. 349 sub titulo: de Domo interiori, seu conscientia aedificanda; item in-ter opp: Hugonis de S. Victore T. 2. p. 112. ubi librum tertium de anima constituit. In codice autem nostro a capite usque ad calcem mutilum exhibetur; deest enim prologus, et de reliquis capitibus nonnisi unum, al-terumve legitur excerptum. Mabillonius l. c. illud tribuit cuidam monacho Cister-ciensi, Bernardo aequali.

15.

Varia.

191a–219a

Quae hoc numero continentur notamina esse videntur cujusdam alumni Ord: Min: ad usum privatum saeculo 15 congesta, tamque brevia sunt, et diversa, ut prolixiori recen-sione haud digna judicem, sufficiat igitur singulorum capitum praecipuas tetigisse inscriptiones. Sunt autem sequentes: Re-gulae observandae in absolutione ab excom-municationis vinculo; aliae regulae, et sta-tuta quae spectant ad Primarios Ord. Min: Ro-mae degentes; varii casus morales Papae, vel Episcopis reservati; forma absolutionis, in qua

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

[Rudolf Kapeller-Maximilian Pampichler]: Codicum Manuscriptorum Bibliothecae Seitenstettensis Tom. I (Cod. 1-200) (handschriftlich) [um 1800], 339.

Gregorii XII mentio fit; Extracta de decretalibus; Decretorum materiae, et aliorum jurium; De executione remissionis in qualicunque causa ad partes decreta; demum Documenta ad vitandam irregularitatem

Cod: CXLIII.

Chartac: 4. Soec: 15.

A 7.3.

1.

Joañis de Fonte Compendium libri I Sententiarum.

Joannis de Fonte compendium libri I Sententiarum. Brevis prolocutio incipit: "Ad preces Studentium dum essem lector pessulano et ut fratres pauperes sub compendio sententias haberent librorum sententiarum ordinis minorum fratrum per modum compendii sententiarum distinctionum quaestionibus ejusdem voluminis recollegi et primo primi libri subdens communiter in quibus magister a doctoribus non tenetur." Operis initium est: "Veteris ac nove legis etc." Distinctio prima decem habet conclusiones." Authorem hujus compendii esse Joannem de Fonte Ord: Minor: dicetur infra in Codice CXCI. n: 2.

Lederprunz m. Schiff

1a – 79b

2

Vocabularius, seu speculum juris.

Vocabularius, seu speculum juris; utrumque enim nomen praefert. Rubrica praefixa est: "Inceptio vocabularij juris canonici." In calce vero legitur: "Explicit utriusque juris lucidissi-

85a – 173a

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 142

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at - Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken
Permalink: manuscripta.at/?ID=27479

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
OLIVER - Online manuscript description (HMML)